

Sygn. akt II Cz 717/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 9 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Henryk Haak

Sędziowie: S.S.O. Paweł Szwedowski

S.S.O. Marian Raszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

z udziałem M. O., R. O., B. G., R. G., J. W., T. K., B. P., I. M., M. K., P. O., Miasta K., M. G., K. G., A. G., M. W., M. O., M. D., M. P., W. P., K. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po D. K.

w przedmiocie zażalenia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 27 sierpnia 2015 r., sygn. akt I Ns 2027/13

postanawia:

oddalić zażalenie

Sygn. akt II Cz 717/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu na podstawie art. 182 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie oraz orzekł o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu wskazano, że postanowieniem z dnia 10 czerwca 2014 r. zawieszono postępowanie w niniejszej sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., z uwagi na braki formalne uniemożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu. Sąd Rejonowy zauważył, że wprawdzie wnioskodawca domagał się podjęcia zawieszono postępowania, jednak uczynił to bezskutecznie, gdyż wniosek ten został prawomocnie oddalony postanowieniem z dnia 2 czerwca 2015 r.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożył wnioskodawca, zaskarżając je w całości

i domagając się jego uchylenia i solidarnego przyznania kosztów postępowania zażaleniowego od uczestników postępowania. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie art. 182 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przez ich błędną interpretację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując zarzuty zażalenia oraz materiał znajdujący się w aktach niniejszej sprawy słuszność należy przyznać Sądowi I instancji, że z uwagi na upływ rocznego terminu od wydania, w dniu 10 czerwca 2014 r., postanowienia o zawieszeniu postępowania w niniejszej sprawie wypełnione zostały przesłanki wskazane w art. 182 § 1 k.p.c. nakładające na Sąd obowiązek umorzenia postępowania w sprawie. Zauważenia przy tym wymaga, że w obliczu upływu czasu i niemożności nadania sprawie dalszego biegu, z uwagi na nie uzupełnienie braków formalnych, Sąd obligatoryjnie zobowiązany jest dyspozycją art. 182 § 1 k.p.c. do umorzenia postępowania.

Podkreślić trzeba, że przesłankę podjęcia postępowania zawieszono z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. stanowi wykonanie przez wnioskodawcę zarządzeń wymienionych w tym przepisie, a nie samo złożenie wniosku

o podjęcie zawieszono postępowania. W konsekwencji dla zapobieżenia umorzeniu zawieszono postępowania nie jest wystarczające samo złożenie wniosku o jego podjęcie, jeżeli nie zniwelowano przeszkody uniemożliwiającej nadanie sprawie dalszego biegu. Tym samym dla wstrzymania biegu rocznego terminu skutkującego umorzeniem postępowania (przewidzianego w art. 182 § 1 k.p.c.) konieczne było skuteczne wniesienie wniosku o podjęcie postępowania.

W obliczu zatem prawomocnego oddalenia wniosku o podjęcie zawieszono postępowania mocą postanowienia z dnia 2 czerwca 2015 r. (k. 376 – 377) za pozbawione podstaw faktycznych i prawnych należało uznać twierdzenia zażalenia, iż wnioskodawca składając wniosek o podjęcie zawieszono postępowania w dniu 11 maja 2015 r. (k. 330 - 375) uzupełnił braki formalne wniosku umożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu.

Analizując pozostałe zarzuty podniesione w zażaleniu podkreślenia również wymaga z całą stanowczością, iż nie sposób zgodzić się z dokonaną przez skarżącego wykładnią art. 670 k.p.c. Wprawdzie przepis ten nakłada na sąd orzekający obowiązek badania z urzędu, kto jest spadkobiercą, jednak z całą pewnością z jego treści nie można wyinterpretować obowiązku zastępowania przez Sąd wnioskodawcy w udowodnieniu okoliczności, z których wywodzi on dla siebie skutki prawne. Przepis ten nie wyłącza bowiem ani nie zastępuje przepisów dotyczących postępowania dowodowego tj. art. 227 - 309 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. (por. post. SN z dnia 6 marca 1998 r., sygn. akt III CKN 38/98, publ. LEX nr 399713 i post. SN z dnia 26 stycznia 1999 r., sygn. akt III CKN 134/98, publ. LEX nr 399715).

Skarżący wydaje się nie zauważać, że obowiązek wynikający z art. 670 k.p.c. pozostaje w związku z zasadą wyrażoną w art. 677 k.p.c., w myśl której sąd stwierdzi nabycie spadku przez spadkobierców, choćby były nimi inne osoby niż te, które wskazali uczestnicy. Obowiązek działania z urzędu oznacza zatem, że sąd nie może poprzestać na tym, co zostanie zaofiarowane przez uczestników postępowania, musi bowiem ocenić, czy stwarza to wystarczającą podstawę do prawidłowego stwierdzenia, kto nabył spadek. Podkreślić jednak należy, iż stwierdzenie „nie poprzestaje” nie znaczy, że wchodzi w rolę strony, że ją zastępuje lub wyręcza, że przejmuje na siebie jej obowiązki. W razie stwierdzenia, że dowody przedstawione przez uczestników nie są wystarczające dla ustalenia właściwego kręgu spadkobierców, sąd nie potraktuje tego - jak uczyniłby to w procesie - jedynie w kategorii udowodnienia, czy nie udowodnienia przez stronę twierdzeń, z których wyprowadza ona skutki prawne. W takim przypadku Sąd w szczególności może nałożyć na stronę określone obowiązki dowodowe i egzekwować ich wykonanie, a w razie niewykonania - zastosować właściwe konsekwencje procesowe. W konsekwencji wbrew argumentom zażalenia to, że sąd jest zobowiązany z urzędu badać,

kto jest spadkobiercą, nie oznacza, jak już wskazano, by sąd był zobowiązany zastąpić wnioskodawcę w udowodnieniu okoliczności, istotnych dla wykazania jego twierdzeń.

Wspomnieć także należy, że zgodnie z utrwalonym i niekwestionowanym stanowiskiem judykatury w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku przepis art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. znajduje pełne zastosowanie (w związku z art. 13 § 2 k.p.c.), gdyż art. 670 k.p.c. nie zwalnia uczestników od obowiązku wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą oni skutki prawne. Konsekwentnie, na wnioskodawcy, który podniósł fakt lub zarzut, spoczywa także ciężar udowodnienia jego prawdziwości zgodnie z brzmieniem art. 6 k.c. (por. post. SN z dnia 21 kwietnia 2004 r., sygn. akt III CK 420/02, publ. LEX nr 399729).

Z powyższych względów skarżący niesłusznie więc przywołał przepis art. 670 § 1 k.p.c. dla wykazania obowiązku Sądu do prowadzenia z urzędu dalszego postępowania dowodowego w jego interesie a nadto co oczywiste, w niniejszej sprawie byłoby to wbrew interesowi pozostałych spadkobierców.

Mając na uwadze powyższe rozważania zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.